

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

HERØYA INDUSTRIPARK AS
Hydrovegen 55
3936 Porsgrunn

Oslo, 17. november 2015

Deres ref.:
Tone Rabe

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/530
Saksbehandler:
Marie Nordby

Revisjonsrapport: Revisjon ved Herøya Industripark AS Kontrollnummer: 2015.023.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Tone Rabe

Fra Miljødirektoratet:
Marie Nordby

Andre deltagere fra virksomheten:
Kristian Solberg
Lene Rambekk
Thor Oscar Bolstad

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Ole Jakob Birkenes

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Herøya Industripark AS under sluttmøtet den 5. november 2015. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 3. - 5. november 2015. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket ingen avvik og ga 1 anmerkning under revisjonen.

Avvik:

- Det ble ikke funnet noen avvik under inspeksjonen.

Anmerkninger:

- Rutiner for deklarerer av farlig avfall kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

17. november 2015	Marie Nordby	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Telemark ved miljøvernavdelingen
- Porsgrunn kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: HERØYA INDUSTRIPARK AS	
Organisasjonsnr.: 998517974	Eies av: 998509300
Bransjenr. (NACE-kode): 68.209 - Utleie av egen eller leid fast eiendom ellers	

Kontrollert enhet

Navn: Herøya Industripark AS	Anleggsnr.: 0805.0037.01
Kommune: Porsgrunn	Fylke: Telemark
Anleggsaktivitet: Annen aktivitet	Gebysats: 3
Tillatelse gitt: 10. mars 2015	Sist endret:

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis
- gjennomføre befarings i industriparken

Revisjonens tema

- Oversikt og avtaler med leietakere
- Forurenset grunn
- Deponi
- Miljøgifter
- Utslipp til vann
- Avløpsnett
- Oljeutskillere
- Farlig avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Miljødirektoratet avdekket ingen avvik innen de områdene som ble kontrollert. Vi anser derfor oppfølgingen etter inspeksjonen som avsluttet.

4. Gebyr for revisjonen

Herøya Industripark AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3, jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 8. juni 2015. Dette betyr at dere skal betale kr. 84 800,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Miljøverndepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 9. november 2015. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Det ble ikke funnet noen avvik under inspeksjonen.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Rutiner for deklarerer av farlig avfall kan forbedres

Kommentarer:

Virksomheten har flere miljøstasjoner i forbindelse med kaianlegg hvor det lagres mindre mengder farlig avfall levert fra skip. Dette avfallet hentes på faste runder av avfallsaktør. I tillegg er det levert omtrent 8 tonn oljeholdig vann (EAL 130507) i 2014 og 18 tonn olje fra vann/olje separator (EAL 130506) i 2015 uten at det er klart hvor på virksomheten dette avfallet har oppstått.

Fra 2015 har virksomheten benyttet elektronisk avfallsdeklarerer. Den i bedriften som har Altinn rollen «Energi, miljø og klima» kan gi fullmakter til deklarerer i administrasjonsmodulen i avfallsdeklarerer.no, slik at avfallsmottakere/konsulenter kan deklarerer på vegne av virksomheten. Virksomheten kan fortsatt også deklarerer selv og vil kunne få oversikt over de deklarasjoner som er gjort. Levert farlig avfall skal oppgis i den årlige egenrapporteringen for virksomheten.

8. Andre forhold

Drifts- og ansvarsforhold

Virksomheten opplyste at Herøya Industripark AS (HIP):

- ble etablert i nåværende form for tre år siden og eies av Norsk Hydro ASA
- er lagt ut for salg som er planlagt gjennomført i nær framtid
- eier grunnen på Herøya og noen bygg på området. Enkelte unntak er f.eks. tomta til Eramet Porsgrunn og enkelte kaiområder.
- eier 7 tanker i tankterminalen som tidligere er benyttet til lagring av petroleumsprodukter for Uno-X. Tankene er tømt og er planlagt revet i løpet av året 2015.
- eier og drifter en oljeutskiller(API) ved tankterminalen, hvor driften er planlagt overført til Yara, siden de er eneste aktør med tilførsel til oljeutskilleren. Øvrige oljeutskillere driftes av aktuelle leietakere.
- eier og har ansvar for sentrale rørbroer, mens leietakerne har ansvar for egne rør
- har gjennomgått grensesnittene for ansvar for HIP og andre virksomheter i industriparken og avklart dette i konkrete avtaler med leietakerne.

Fellesbestemmelser for alle leietakere er utarbeidet og oppdatert pr.20. mai 2015.

Mal for avtale for festetomt og leie av næringslokaler inneholder krav om at virksomhetene selv skal sørge for nødvendige tillatelser. HMS-forhold er spesifisert i leieavtalene.

Miljøinformasjon og koordinering innad i industriparken

Oppdaterte kart og oversikter over miljøtilstand og aktiviteter er tilgjengelig på intranett for alle virksomheter i industriparken.

HIP opplyste at det er regelmessig dialog mellom HIP og leietakerne ved bl.a.:

- HMS-forum, kvartalsvise møter for HMS-ledere
- Felles industrivern og kvartalsvise møter for industrivernledere
- Kundekontaktmøter med de største virksomhetene to ganger i året
- Felles informasjon i forbindelse med hendelser som utløser utrykning av industrivernet
- Søknader om gravetillatelser og andre tiltak som medfører tett oppfølging fra HIP

Ved avvik fra krav i fellesbestemmelsene kan HIP sanksjonere (iht. pkt. 4.1.5.). HIP opplyste at de reagerer på brudd ved:

- å stoppe jobber, inndra arbeidstillatelser, kjøretillatelser , mv.
- dialog med aktuell leietaker

HIP opplyste at dette har ført til bedre etterlevelse av kravene i fellesbestemmelsene.

Grunnforurensning og gravearbeider

Oversiktskart for forurenset grunn fra tidligere år er systematisk oppdatert ved prøveboring, tidligere gravearbeider mv.

HIP kan behandle søknader for graving i forurensede masser i mengder under 1000 m³ iht. vilkår i tillatelsen fra Miljødirektoratet, datert 10. mars 2015. Hittil i år er det behandlet 110 gravesøknader som inkluderer mange små gravejobber.

HIP har prosedyrer for gravetillatelse og oppfølging av gravetillatelser.

HIP opplyste at:

- de tar prøver av ulike typer oppgravet masse og sender prøvene til analyse og vurdering hos akkreditert firma som grunnlag for videre disponering av massene

- for større prosjekter foretas det en prøvegraving med prøvetaking og analyser før prosjektstart
- gravearbeider har ikke medført at masser er blitt sendt til mottak for farlig avfall siden 2012.

Overvann, avløpsnett og kummer - oppfølging og vedlikehold

Det er foretatt en kartlegging av kummer, oljeutskillere og avløpsrør. Disse er registrert med eget «tag» nummer og dokumentert i oppdaterte kart (2015), også når andre enn HIP er eier. Oversikten viste 30 utløp til Frierfjorden og 25 til Gunneklevfjorden.

Det er utarbeidet kart for vannavløp med mengdeangivelse. Overvannsmengdene er estimert ut i fra areal og tetthet av overflater og viser at:

- 61 % føres til Frierfjorden (herav 85 % som avløp og 15 % infiltreres i grunn)
- 39 % til Gunneklevfjorden (herav 70 % som avløp og 30 % infiltreres i grunn)

Infiltrert vann overvåkes ved prøvetaking i grunnvannsbrønner.

Gjennomgang av avløp og nødvendige oppgraderinger gjennomføres ved endringer (nedleggelse, nybygg, mv.) og som følge av hendelser.

Sandfang for avløp til Frierfjordsiden tømmes regelmessig med en frekvens basert på erfaring og belastning. Det foreligger en tømmeplan for gatesluk og sandfang i vedlikeholdssystemet.

For avløp til Gunneklevfjorden, hvor tilførslene er mindre, pågår det nå en gjennomgang for å etablere tilsvarende systematiske oppfølging av avløpssystemene.

Utslippskontroll

Virksomheten har hatt et omfattende overvåkningsprogram gjennom flere år for sigevann fra deponi, samt utslipp til resipient fra forurenset grunn fra øvrige deler av fabrikkområdet ved prøvetaking i grunnvannsbrønner. Oppdatert oversiktskart over prøvetakingsbrønner foreligger, både for aktive og for brønnene som tidligere er benyttet for prøvetaking.

Virksomheten gjennomfører videre tilstandskontroll og metangass-målinger i henhold til avslutningsplan for Gunneklevdeponiet. HIP drifter en oljeutskiller hvor det analyseres oljeinnhold i utslippet.

I forbindelse med at virksomheten har fått ny tillatelse datert 10. mars 2015 er det stilt krav om utarbeidelse av revidert overvåkningsprogram for spredning av forurensning fra disse kildene, samt avløps- og overvannsnett. Vesentlige deler av grunnlaget for et slikt program for grunnvann (sigevann fra deponi og infiltrert vann) er utarbeidet av ekstern konsulent. HIP opplyste at revidert program i henhold til tillatelsen (punkt 11.1-11.3), vil oversendes Miljødirektoratet innen fristen 1. januar 2016.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte 3. november 2015: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 3. november 2015 til 5. november 2015.
  - 6 personer ble intervjuet
  - befaringer til følgende steder:

- Hg-deponiet, utvidelse av bygg og ny syrefabrikk for Yara, tankterminal, Gunneklevdeponiet, Kanaltomta og Strandkantdeponiet.
- Avsluttende møte 5. november 2015: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, datert 10. mars 2015
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet:
- Endrede krav til utslippskontroll, pålegg fra Miljødirektoratet, datert 10. desember 2010

11. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), §11-12 om deklarasjonsplikt for farlig avfall
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), § 15 om oljeholdig avløpsvann
- Miljødirektoratets forventninger til utslippskontroll og måleprogram, jfr. brev datert 10.12.2010

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Avfallsdeklarerer.no, faktaark M-421/2015
- Drift av oljeutskillere, faktaark M-30 /2013

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Herøya Industripark AS, 3. - 5. november 2015

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
HMS-sjef	X	X	X
Kartverk	X	X	X
Leder drift	X	X	X
Daglig leder	X	X	X
Drift infrastruktur		X	X
Koordinator		X	X
Forretningsutvikling			X
Verneombud			X

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Marie Nordby, revisjonsleder

Ole Jakob Birkenes, revisor

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Herøya Industripark AS, 3. - 5. november 2015

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende (for eksempel fra virksomhetens prosedyresamling):

- Herøya Industripark AS (HIP) - organisasjonsplan 2014
- Funksjoner og ansvar i HIP
- Oversiktskart for HIP med markering av aktuelle steder for befaring
- Fellesbestemmelser for alle leietakere
  - mal for avtale om festetomt og mal for leie av næringslokaler
  - reaksjon ved avvik i pkt. 4.1.5.
- Ansvar- og eierforhold, prosedyre FB-02 i fellesbestemmelsene om ansvarsavklaringer HIP/leietakere
- Prosedyre for oppfølging av tillatelsen fra Miljødirektoratet
- Handlingsplan for ytre miljø
- Overvåkningsprogram 2015-2020 for grunnvann, NGI-rapport datert 30.06.2015
- Oversiktskart over prøvetakingsbrønner for grunnvann, aktive og tidligere benyttet
- Oversikt over oljeutskillere som angir: avløp til, bygg, eier, drifter, rutiner, i drift (2015)
- Analyserapport av utslipp av olje i vann fra egen oljeutskiller(API), oktober 2015
- Rutine for prøvetaking av oljeutskillere
- Overvannskart med fordeling av vannmengder
- Prosedyre «Tømmeplan av gatesluk og sandfang» for utslipp til Frierfjorden
- «Instruks for metanmåling og deponikontroll» (19.05.2015)
- Gravetillatelse, felles intern prosedyre FB-05, datert 2015-05-20
- Skjema for søknad om gravetillatelse, FB-05/V01
- Skjema for oppfølging av Gravetillatelse, FB-05/V02
- Oppfølging av gravetillatelser, prosedyre HIP-03-13-19, datert 2015-08-17
- Rutiner for avfallshåndtering av skipsavfall, datert 2015-05-20
- Deklarasjonsskjema for farlig avfall, eksempler deklarasjonsnr. 9803627 og 9803714
- Faktura, datert 30.09.2015, for levert farlig avfall til Norsk Gjenvinning